

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór - Wronki - Połom - Malinówka - Ełk - Sypitki - Borzymy - Reszki - Bargłów Kościelny - Augustów (116 km, w EGO 88 km).

Zarządzający szlakiem: Oddział PTTK Suwałki
(w ewidencji PTTK: WM 2041 y)

Rok pierwszego znakowania: 1998

Rok ostatniego znakowania, stan oznakowań: 2005 - w przewidzianym terminie 2008 wymaga odnowienia

Krótki opis krajoznawczy:

Szlak łączy Mazury Garbate i Puszcze Borecką z Równiną Augustowską i Puszcza Augustowską. Puszcza Borecka momentami sprawia wrażenie nietkniętej przez człowieka. Liczne jeziora z największymi: Szwałk Wielki, Łażne, Pilwąg i Litygajno w swoim centrum tworzą Rezerwat Mazury. To stąd rozpoczyna się znany szlak kajakowy Łażną Strugą, a od Wroniek rzeką Ełk, która wpada do Biebrzy. Na trasie wędrówki Rez. Lipowy Jar z licznym oczkami wodnymi. Spotkanie z żubrami żyjącymi na wolności w tej okolicy nie będzie dużym zaskoczeniem.

Liczne kompleksy leśne towarzyszą od Czerwonego Dworu aż do Sajz nad jeziorem Łaśmiady. To około aż 30 km. Sajzy, Piaski i Malinówka nad Łaśmiadami - to liczne ośrodki wczasowe, pola biwakowe i komunikacja MPK z Ełkiem. Jeszcze wędrówka przez wzgórza morenowe pokryte lasami i wchodzimy do Ełku - miasta z przydomkiem ekologicznego, przepięknie położonego nad Jeziorem Ełckim i rzeką Ełk.

W dalszej wędrówce w kierunku Augustowa wielokilometrowy szlak wzdłuż jeziora Selmęt Wielki. Im bliżej Augustowa pagórki zanikają i pojawia się wielka równina. Coraz częstsze fragmenty lasów zapowiadają spotkanie z największym kompleksem leśnym w Polsce północno - wschodniej - z Puszcza Augustowską.

Ostatnie 5 km szlak prowadzi wzdłuż zabytku techniki - Kanału Augustowskiego budowanego w latach 1823 - 1839 przez gen. I. Prądzyńskiego. Szlak kończy bieg w Augustowie przy tzw. Starej Poczcie - kolejnym zabytku XIX - wiecznym.

Kontrast tych ostatnich 5 km jest niesamowity. Oto idziemy cały czas wzdłuż Kanału Augustowskiego od strony infrastruktury miejskiej. A po drugiej stronie Kanału zielona ściana Puszczy Augustowskiej stykająca się bezpośrednio z brzegiem Kanału niczym Amazonia.

Stopień trudności i przydatności dla innych form turystyki:

Długodystansowy szlak pieszy z możliwością dzielenia na różne mniejsze odcinki. Na całej trasie liczna baza noclegowa i gastronomiczna (agroturystyka, ośrodki kempingowe, schroniska szkolne, pola namiotowe).

Szlak na całej swej długości idealny do uprawiania turystyki rowerowej.

Od Czerwonego Dworu do Siedlisk koło Ełku (teren Mazur Garbatych), to trasa polecana dla narciarzy.

Również od Czerwonego Dworu do Siedlisk koło Ełku (z wyjątkiem szosy asfaltowej Sajzy - Piaski - Malinówka) idealna trasa do uprawiania turystyki konnej.

Km rosnąco (malejąco) Opis przebiegu szlaku (W nawiasach podano numery z lokalizacją obiektów na mapie) Długość odcinka [km] Nawierzchnia 00,0 (116,0) Czerwony Dwór - znak początku (końca) żółtego szlaku pieszego przy skrzyżowaniu w pobliżu przystanku PKS, kościoła parafialnego i sklepów (77). Początki wsi sięgają XVII w. Obecnie jest to osada

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

pracowników leśnych. Osada otoczona jest dookoła lasami Puszczy Boreckiej (78). Puszcza ma powierzchnię ok. 25000 ha. Jest kompleksem leśnym o urozmaiconym drzewostanie i znikomym ingerencji człowieka. Od przystanku PKS idziemy za znakami żółtymi szosą asfaltową w kierunku zachodnim

1,8

asfalt 1,8 (114,2) Leśny Zakątek - zabudowania robotników leśnych (79). Obok obelisk poświęcony Henrykowi Mereckiemu - dowódcy partyzantów rosyjskich działających w Puszczy Boreckiej od 1944 r. Na skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w leśną drogę żwirową. Wspólny przebieg ma również rowerowy szlak czerwony.

6,6

gruntowa utwardzona

4,3 (111,7) Po lewej jezioro Pilwąg o pow. 135 ha i głęb. 4 m. Teren jeziora (zachodnia część) i obszar przebiegu szlaku należą do rezerwatu Lipowy Jar. W pobliżu leśny parking z tablicą informacyjną (80). Wschodnia część jeziora Pilwąg i otaczające lasy należą do rezerwatu Mazury. 5,6 (110,4) Most we wsi Zamoście na przesmyku między jeziorami Łażno i Litygajno. Skręcamy w lewo na most. Po lewej jezioro Łażno o pow. 564 ha, max. głęb. 18 m. Po prawej jezioro Litygajno o pow. 162 ha i max. głęb. 17 m. Tuż za mostem po lewej sklep spożywczy i letni ośrodek wczasowy (81). 8,4 (107,6) Wieś Borki z przystankiem PKS (82) położona pomiędzy w/w jeziorami. We wsi sklep spożywczy. Nad jeziorami pola biwakowe oraz prywatna zabudowa rekreacyjna. Od wsi zaczyna się szosa asfaltowa.

3,5

asfalt 11,9 (104,1) Wieś Rogojny. W pobliżu przystanku PKS (83), na skrzyżowaniu z drogą polną do Wroniek skręcamy w prawo w tę drogę. Idziemy w otoczeniu łąk i uprawnych pól. Wspomniany na początku rowerowy szlak czerwony odłącza się, by szosą kierować się do wsi Mazury, w której znajduje się sezonowe schronisko szkolne.

6,1

gruntowa nieutwardzona 14,9 (101,1) Wchodzimy do lasu, by za chwilę przechodzić przez przepust wodny zarośniętego kanału. Trasa prowadzi przez las. 17,9 (98,1) Wychodzimy z lasu i wchodzimy do pierwszych zabudowań wsi Wronki. 18,0 (98,0) Skrzyżowanie z szosą asfaltową Olecko - Giżycko. Przecinamy szosę na wprost, mijając przystanek PKS i pobliski sklep

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

spożywczy (84), drogą brukowaną idziemy przez wieś Wronki.

9,0

bruk 22,0 (94,0) Przystanek PKS Kije w lesie na skrzyżowaniu. Idziemy nadal prosto przez las, drogą brukowaną. 25,8 (90,2) Z lewej dołącza szosa asfaltowa ze Świętajna. 26,0 (90,0) Przechodzimy przez most na rzece Ełk w Połomie. Obok tablica informacyjna Szlaki Wodne i Rowerowe w Powiecie Ełckim (I). Możliwość biwakowania. 26,5 (89,5) We wsi sklep spożywczy (85) w pobliżu przystanku PKS. Drogą brukowaną przechodzimy przez zaniedbane budynki mieszkalne dawnego PGR. Na skrzyżowaniu z drogą do Gorłówka skręcamy w lewo. Nadal nawierzchnia brukowa. 27,0 (89,0) W prawo odchodzi droga leśna do Zawad Ełckich. Z drogi tej dołącza szlak zielony z Ogródka. Idziemy prosto przez widoczny most na rzece Ełk.

3,8

gruntowa utwardzona

27,6 (88,4) Skrzyżowanie. Szlak zielony z Ogródka skręca w lewo (do Tamy k/Rajgrodu). My za znakami żółtymi idziemy przez las szerokim gościńcem o nawierzchni żwirowej (bardzo kurzącej się za samochodami) 30,8 (85,2) Most drogowy na kanale łączącym jezioro Krzywe z jeziorem Łaśmiady. Na moście granica powiatu oleckiego i ełckiego. Koniec drogi żwirowej i początek asfaltowej.

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

7,4

asfalt 31,0 (85,0) Pętla końcowa linii MZK Sajzy - Ełk i początek wsi Sajzy. Po lewej gospodarstwo agroturystyczne Twarowscy Arkadiusz i Kazimierz (Sajzy, 19-325 Straduny, tel. 087 6196780), dysponujące polem namiotowym, kawiarnią, pokojami, sprzętem wodnym (86). 31,9 (84,1) Po lewej Stacja Terenowa Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego w Sajzach (87)- Ośrodek Wypoczynkowy (tel. 087 6196667). Obok przystanek PKS i MZK. 32,1 (83,9) Po lewej w Sajzach, Ośrodek Wczasowy Korol z barem, a po prawej stronie szosy nad jeziorem Łaśmiady Ośrodek Kempingowy Korol z 3-4 osobowymi domkami kempingowymi, plażą oraz polem namiotowym (88) (Sajzy 19- 325 Straduny (tel. 087 6196778 lub 085 6755859, www.korol.com.pl). Przy wejściu na teren Ośrodka Kempingowego Korol tablica informacyjna: Szlaki Wodne i Rowerowe w Powiecie Ełckim (II). 34,0 (82,0) Przed zakrętem szosy i jej

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

spadkiem w dół, na prawo, pagórek (teren prywatny). Z wierzchołka panorama na jezioro Łaśmiady (89). Jezioro ma pow. 885 ha, max głęb. 44 m , a z łączącym się od zachodu jeziorem Ułówki ma ok. 1200 ha. 34,7 (81,3) Po lewej Pensjonat Denis (Piaski 16 19-325 Straduny, tel. 087 6196655 www.denis.webpark.pl), oferujący pokoje oraz sprzęt wodny (90). Po prawej, wzdłuż szosy asfaltowej, pas dzikiej plaży z płytką wodą jeziora Łaśmiady (91). Obok sklep spożywczy i przystanek PKS i MZK (92). 36,2 (79 8) Skrzyżowanie z szosą Stare Juchy - Straduny. Skręcamy w prawo asfaltem w kierunku Starych Juch. Przed skrzyżowaniem, w prawo leśną drogą, wzdłuż byłego wojskowego ośrodka kempingowego (obecnie prywatnego), można dojść do dzikiej plaży nad jeziorem Łaśmiady (93). 36,4 (79,6) Wspomniany po prawej był wojskowy ośrodek kempingowy. 36,6 (79,4) Po prawej w lesie pole biwakowe oraz letnia kaplica parafialna (94). 36,7 (79,3) Po lewej stronie szosy w lesie Ośrodek Szkoleniowo - Wypoczynkowy Lasów Państwowych Malinówka (Malinówka 1, 19-325 Straduny, tel./fax. 087 6196695 www.mazury.com.pl) (95). Całoroczny ośrodek z noclegami w pensjonacie i domkach kempingowych, stołówka, kawiarnia, siłownia, sauna, sprzęt sportowy, sprzęt wodny, pole namiotowe, własna plaża. 37,2 (78,8) Most drogowy na rzece Ełk wypływającej z jeziora Łaśmiady. Za mostem na skrzyżowaniu skręcamy w prawo. Po lewej stronie mijamy agropensjonat Łaśmiady (Jerzy Waluś, Malinówka 6, 19-325 Straduny (tel./fax. 087 6196437 lub 087 610 3584 www.elk.pl/agro/lesmiady), oferujący pokoje, własną plażę, miejsca pod namioty, boisko, parking, sprzęt wodny (96). 37,8 (78,2) Przystanek PKS i MZK w Malinówce (97) oraz towarzysząca zabudowa rekreacyjna. 38,2 (77,8) Skrzyżowanie z szeroka drogą polna z lewej strony. Skręcamy w lewo.

5,8

gruntowa utwardzona

41,3 (74,7) Skrzyżowanie z drogą polną obok dużego krzyża metalowego, stojącego po prawej. Skręcamy w lewo w kierunku domostw. 42,0 (74,0) Po prawej mijamy zabudowania należące do wsi Królowa Wola, a nieco dalej malutkie jezioro. 42,3 (73,7) Dawna zaniedbana droga brukowana prowadzi wśród resztek ścian i zrujnowanych budynków, zarośniętych przez krzaki. To dawna wieś Królowa Wola. Przy zarośniętym krzyżu dawne skrzyżowanie, na którym skręcamy za znakami w prawo. I znów mijamy ruiny budynków. 42,8 (73,2) Droga wzdłuż ściany lasu doprowadza do skrzyżowania na jego skraju. Skręcamy w lewo i zagłębiamy się w las. 43,6 (72,4) Na małej polance przy rozwidleniu dróg skręcamy w lewo. Szlak prowadzi w otoczeniu przepięknego lasu bukowego. 44,0 (72,0) Skrzyżowanie koło Leśniczówki Mleczno. Skręcamy w prawo. Obok tablica informacyjna: Szlaki Wodne i Rowerowe w Powiecie Ełckim (III).

4,0

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

gruntowa utwardzona 44,4 (71,6) Na skrzyżowaniu z drogą do Oracz po lewej stronie mijamy w ogrodzeniu zabytkowy dąb (98). Idziemy prosto. Dookoła las liściasty o przepięknym krajobrazie puszczańskim. Droga wpada w liczne zakręty i ostro pnie się do góry. 45,6 (70,4) Trasa osiąga wierzchołek podejścia obok żwirowni. Następuje ponad 2-km spadek żwirowej drogi w dół. 48,0 (68,0) Skrzyżowanie z szosa asfaltową Ełk - Giżycko koło przystanku PKS i MZK w Siedliskach. Skręcamy w lewo do Ełku (99).

1,9

asfalt 48,8 (67,2) Przejazd kolejowy linii Ełk - Olsztyn. Po prawej widoczne jezioro Sumowo o pow. 178 ha i głęb. max. 21 m. Na jeziorze wyspy. Ta widoczna większa to Wyspa miłości, nazywana też Wyspa Francuską (100). 49,3 (66,7) Przechodzimy pod wiaduktem kolejnej linii kolejowej Ełk - Olsztyn. 49,5 (66,5) Skrzyżowanie z szosą Ełk - Olsztyn. Skręcamy w lewą odnogę i idziemy ul. 11 Listopada. Po prawej mijamy na pagórku Cmentarz Wojenny z I wojny światowej. W głębi po prawej nad Jeziorem Ełckim teren Gospodarstwa Rybackiego (101). 49,9 (66,1) Po lewej kaplica p/w Św. Tomasza Apostoła, a za nią gmach Zespołu Szkół nr 1 w Ełku, tzw Chemiak.

4,6

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

płyty chodnikowe 50,2 (65,8) Po lewej Wieża Ciśnień (57 - patrz szlak nr 3). lewej dołączają na skrzyżowaniu znaki czerwone szlaku pieszego. 50,7 (65,3) Za Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania (54 - patrz szlak nr 3), skręcamy w prawo, by kontynuować marsz wzdłuż Jeziora Ełckiego. W głębi po prawej na półwyspie lokal Biały Żagiel (55 - patrz szlak nr 3) i Międzyszkolny Ośrodek Sportowy (56 - patrz szlak nr 3). Przy Ośrodku tablica informacyjna: Szlaki Wodne i Rowerowe w Powiecie Ełckim (VII). 51,3 (64,7) Po lewej hotel Horeka (53 - patrz szlak nr 3), a nieco dalej pub Smętek z tawerną na jeziorze (52 - patrz szlak nr 3). 51,5 (64,5) Skrzyżowanie z ulicą Zamkową. Po prawej most (49 - patrz szlak nr 3), po lewej kościół NSJ (51 - patrz szlak nr 3) oraz Ełckie Centrum Kultury (50 - patrz szlak nr 3). Od prawej z mostu dołączają znaki niebieskie szlaku pieszego. 51,7 (64,3) Po lewej w głębi Pensjonat Grażyna (48 - patrz szlak nr 3). 52,0 (64,0) Mostek na rzece Ełk (2 - patrz szlak nr) wpadającej do Jeziora Ełckiego (3 - szlak nr 1). Stanica Wodna PTTK (1 - szlak nr 1) z węzłem szlaków. 52,1 (63,9) Opuszczamy znaki czarne i zielone, skręcając w lewo idziemy między stawami parkowymi. W głębi po prawej stronie gmach Centrum Edukacji Ekologicznej (4 - szlak nr 1) i Plaża Miejska MOSiR (5 - szlak nr 1). 52,2 (63,8) Na ul Parkowej skręcamy w lewo. Mijamy po prawej kemping MOSiR (6 - szlak nr 1). 52,4 (63,6) Skrzyżowanie z ul. Kilińskiego. Skręcamy w prawo .Po lewej mijamy Park im. Jana Pawła II z pomnikiem Papieża (102) na pamiątkę wizyty Ojca Świętego w Ełku 8 czerwca 1999 r. 52,6 (63,4) Po prawej mijamy Dom Tęczowy Caritas (103) i za skrzyżowaniem przechodzimy na lewą stronę ul. Kilińskiego. Wkrótce po lewej stronie mijamy będący w budowie największy kościół w Ełku. 54,5 (61,5) Na nowo wybudowanym rondzie skręcamy w lewo, w ul. Przemysłową , ale na jej prawą stronę! Przechodzimy wiaduktem kolejowym nad torem i tuż nad nim skręcamy w prawo. Po schodach schodzimy z nasypu na dół i dobrze wyjeżdżoną ścieżką przez łąkę kierujemy się do pobliskiego lasu. Wchodzimy do lasu.

1,8

gruntowa nieutwardzona

55,0 (61,0) Po prawej w lesie nad jeziorem Selmęt Mały (13 - szlak nr 1) dzika plaża. 55,8 (60,2) Na skrzyżowaniu przy transformatorze skręcamy w prawo, w drogę piaszczystą. 56,2 (59,8) Po prawej w głębi plaża prywatna nad jeziorem Selmęt Mały (104). Odchodząca przy plaży droga leśna w prawo doprowadzi do pobliskiego Ośrodka Wypoczynku Dzieci i Młodzieży Leśny Dwór k/Ełku nad jeziorem Selmęt Mały (105). 56,3 (59,7) Rozwidlenie dróg leśnych zwirowych. Skręcamy w prawą odnogę. Przez chwilę wspólnie przebiegają znaki czarnego szlaku pieszego Ełk - Miluki - Oracze. Po ok. 100 m znaki czarne skręcają w prawo.

1,1

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

gruntowa utwardzona 57,0 (59,0) Na łuku skrzyżowanie dróg leśnych. Idziemy na wprost. W lewo odchodzi droga do Nadleśnictwa w Mrozach. W pobliżu zabudowań Nadleśnictwa dawny park dworski z 150 - letnimi okazami dębów i klonów oraz 100 - letnie lipy. Te ostatnie wyrastają ze wspólnego pnia, tworząc dziewięć potężnych lip (106). 57,3 (58,7) Kolejne skrzyżowanie w lesie. Idziemy prosto. 57,4 (58,6) Przejazd kolejowy wąskotorówki (14 - szlak nr 1). Za przejazdem pierwsze zabudowania wsi Mrozy Wielkie i początek szosy asfaltowej.

0,9

asfalt 58,0 (58,0) Skrzyżowanie we wsi przy szkole podstawowej i przystanek MZK (107 - szlak nr 1). Wieś Mrozy Wielkie jest wsią letniskową nad jeziorem Selmęt Wielki (19 - szlak nr 1). Agroturystyka we wsi: Bielecki Andrzej i Renata Nad jeziorem (Mrozy 28 19-301 Ełk, tel. 087 6204735) - pokoje, domki, sprzęt wodny (108); Kęsicki Krzysztof (Mrozy 25a, 19-301 Ełk, tel. 087 6107496) - samodzielny dom, sprzęt wodny (109); Duda Franciszek (Mrozy, 19-301 Ełk, tel. 087 6108356) - domek myśliwski do 10 osób, sprzęt wodny (110). 58,3 (57,7) Przy końcowych zabudowaniach wsi skręcamy w prawo. Obchodzimy łukiem nieduży lassek. Po lewej nad jeziorem letniskowa zabudowa.

4,7

gruntowa nieutwardzona 60,8 (55,2) Po lewej gospodarstwo rolno - szkoleniowe. Na trasie liczne pagórki. 61,4 (54,6) Po lewej widok na jezioro Selmęt Wielki. 63,0 (53,0) Wieś Sordachy nad jeziorem Selmęt Wielki. Z cypla we wsi bardzo ładny widok jezioro Selmęt Wielki i wyspę na jeziorze (111).

3,0

bruk 65,0 (51,0) Przed wsią Koziki zabudowa rekreacyjna nad jeziorem Selmęt Wielki. 65,3 (50,7) Na łuku wiejskiej drogi brukowanej koło przystanku PKS po lewej duża dzika plaża nad jeziorem Selmęt Wielki (112). 66,0 (50,0) Za działkami rekreacyjnymi skrzyżowanie dróg. Skręcamy w lewo, w drogę polną.

7,5

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

gruntowa nieutwardzona 67,6 (48,4) Bardzo mała wieś Giże. W głębi na lewo końcowe fragmenty jeziora Selmęt Wielki. 69,0 (47,0) Wieś Brodowo licząca zaledwie 5 gospodarstw. 69,7 (46,3) Skrzyżowanie przy wiadukcie linii wąskotorowej Ełk - Turowo (14 - szlak nr 1). Skręcamy w lewo. Po kilkudziesięciu metrach ponownie w lewo w mało widoczną drogę polną. 70,3 (45,7) Na wysokości opuszczonego gospodarstwa skręcamy w lewo i po ok. 20 metrach znów w prawo - w kierunku widocznego lasu. 70,6 (45,4) Tuż przed lasem, na słabo widocznym skrzyżowaniu, skręcamy w lewo. Po prawej stronie mijamy tzw ambonę myśliwską. Po lewej widok na łąki. Po prawej śródleśna polana. Droga kręta wprowadza do lasu i zataczając łuk zgodnie ze wskazówkami zegara staje się coraz bardziej wyrazista. 72,2 (43,8) Skrzyżowanie dróg leśnych przy linii telefonicznej. Skręcamy w lewo, w niewygodną drogę piaszczystą. 72,8 (43,2) Skrzyżowanie z szosą asfaltową Ełk - Stacze. Skręcamy w prawo do wsi Sypitki. Po lewej mijamy przystanek PKS i Szkołę Podstawową w Sypitkach (113). Na terenie posesji szkoły możliwość rozbicia namiotów. W szkole wystawa Dziwy natury zorganizowana przez braci Sawczyńskich z Ełku, twórców Muzeum Kolei w Ełku. Obok szkoły tablica informacyjna: Szlaki Wodne i Rowerowe w Powiecie Ełckim (IX). Przechodzimy przez przejazd wąskotorówki, a po prawej w głębi przystanek wąskotorówki w Sypitkach (14 - szlak nr 1), z miejscem obok na organizację ognisk i pikników. 73,5 (42,5) Skrzyżowanie w centrum Sypitek z szosami do Ełku, Pisanicy i Stacz. Skręcamy w prawo w kierunku Stacz. Po lewej pozostawiamy most drogowy na rzece Małkiń (73 - szlak nr 3) oraz XIX - wieczny młyn wodny (114) z zalewem na rzece, pełniącym rolę dzikiej plaży. Sypitki swymi początkami sięgają końca XV wieku. Mijamy przystanek PKS i sklep spożywczy (115). Bruk ustępuje drodze asfaltowej.

1,6

bruk 75,1 (40,9) Skrzyżowanie szlaku żółtego ze szlakiem zielonym z Ogródka do Tamy na wysokości pobliskiej wsi Kucze.

2,5

asfalt 77,1 (38,9) Początek wsi Stacze. 77,6 (38,4) Drewniany most drogowy w Staczach na rzece Małkiń (73 - szlak nr 3). Tuż za mostem skręcamy w prawo, w drogę brukowaną. Po lewej mijamy sklep. W tym samym budynku agroturystyka (Dziedzic Grzegorz AgroDz, Stacze 15, 19-312 Pisanica, tel. 087 6298396) - całoroczne pokoje, pole namiotowe, sprzęt wodny (116). Kolejna agroturystyka to Wasilewska Elżbieta U Kuby (Stacze 9, 19-312 Pisanica, tel. 087 6297297) - sezonowe pokoje, pole namiotowe, sprzęt wodny i sportowy (117). Po prawej za mostem nad rzeką Małkiń miejsce na kąpiel i plażowanie (118).

0,2

bruk 77,8 (38,2) Rozwidlenie dróg piaszczystych przy krzyżu metalowym. Skręcamy w prawo, do lasu.

5,6

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

gruntowa nieutwardzona 78,8 (37,2) Skrzyżowanie leśnych dróg piaszczystych. Za linią energetyczną skręcamy w prawo. 79,0 (37,0) Most drogowy na przesmyku między jeziorami Okrągłe i Rudnik. Są to jeziora śródlądowe w bagiennym otoczeniu. Brak możliwości dojścia nad wodę. 80,1 (35,9) Opuszczamy las i skrzyżowanie drogi do Lisewa. Główną drogą piaszczystą wchodzimy do wsi Romoty. Przy krzyżu w Romotach przecinamy skrzyżowanie na wprost. Po prawej w głębi widoczna tafla jeziora Białego. Droga żwirowa pokonuje liczne pagórki i zakręty. 81,8 (34,2) Po lewej stronie na pagórku przy drodze niewielki cmentarz z I wojny światowej (119). 83,4 (32,6) Skrzyżowanie z szosą asfaltową Ełk - Borzymy. Obok po prawej stronie Cmentarz Wojenny z lat 1914 - 1918 (120). Na płycie napis:polegli to 73 żołnierzy niemieckich i 54 żołnierzy rosyjskich. Po lewej stronie kolejny cmentarz, aktualnie zdewastowany. Na asfalcie skręcamy w prawo.

1,0

asfalt 83,8 (32,2) Most na potoku Przepiórka. 84,0 (32,0) Skrzyżowanie w centrum wsi Borzymy (121). Drogi odchodzą w kierunku Krzyżewa, Bargłowa Kościelnego i Pisanicy. Obok przystanek PKS, nowoczesne budynki szkoły podstawowej i gimnazjum oraz nowy kościół. Wieś została założona pod koniec XV w przez Krzyżaków. Na jej polach dokonano odkryć cmentarzyska z okresu rzymskiego II - III wiek n.e. Skręcamy w lewo, w głąb wsi. 84,4 (31,6) Za domem nr 12 w Borzymach skręcamy w prawo w drogę polną. Po lewej pozostaje wiejski sklep spożywczy (122). Droga bez oznakowań prowadzi prosto do widocznej w oddali drogi obsadzonej drzewami. Na prawo widoczne zgrupowanie bloków mieszkalnych - to dawny PGR, obecnie prywatne gospodarstwo rolne.

1,2

gruntowa nieutwardzona 85,6 (30,4) Skrzyżowanie z drogą żwirową. Skręcamy w jej lewą odnogę.

4,7

gruntowa utwardzona

86,4 (29,6) Rozwidlenie dróg żwirowych w polu. Wybieramy prawą odnogę na wprost. 88,0 (28,0) Gwałtowny spadek drogi w dół. Po prawej jezioro Krzewa Duża w otoczeniu wzgórz kemowych. Powierzchnia jeziora ok. 19 ha, głęb. max. 19 m. Pojedyncze gospodarstwa - to wieś Kukowo. Przy zejściu ze wzgórza w kierunku jeziora na wysokości szpaleru drzew i krzewów przekraczamy dawna granicę między Polską a Prusami Wschodnimi sprzed 1939 r.

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór

Jest to obecnie granica między woj. podlaskim i warmińsko - mazurskim (123). Dalsza trasa drogą polną dociera do ściany lasu. Przy lesie skręca w prawo i dalej zataczając łuk dociera do wsi Reszki. 90,3 (25,7) Wieś Reszki

93,5 (22,5) Wieś Łabętnik

94,5 (21,5) Wieś Pomiany

99,3 (16,7) Gmina Bargłów Kościelny

105,3 (10,7) Wieś Netta Pierwsza

109,9 (6,1) Las puszczański zwany Neckim Borkiem

110,9 (5,1) Skrzyżowanie z szosą Augustów - Białystok i początek trasy wzdłuż Kanału Augustowskiego

116,0 (0,0) Znal końcowy (początkowy) szlaku żółtego w parku przy Starej Pocztce obok Kanału Augustowskiego a Augustowie.

Propozycje modyfikacji przebiegu szlaku:

1.Przebieg przez Ełk ruchliwą ul. Kilińskiego przenieść na wspólny przebieg ze szlakiem czarnym i zielonym brzegiem Jeziora Ełckiego.

2. Od wiaduktu wąskotorówki za Brodowem szlak poprowadzić przez wieś Laski Małe, skąd drogą leśną do styku z obecnym przebiegiem w kierunku Sypitek. Za Brodowem jest kłopot, bo w lewo, w kierunku lasu brak odpowiednich punktów do znakowania, a i dojściowa droga do lasu jest zaorywana, a po lewej ślad drogi starej jest zarosnięty i nieużywany. Drugi problem, to przejście początkowe przez las: dawniej chodziło się drogą na wprost - droga zarosła krzakami zupełnie. Ostatnio znakując, zastosowano obejście łukiem od lewej strony (koło ambony myśliwskiej). Znaki pousuwano, żeby turyści nie przeszkadzali myśliwym. Stąd propozycja obejścia łukiem od wschodu, skrajem wsi Laski Małe. Droga nieutwardzona.

Statystyka szlaku

Długości odcinków szlaku na terenie poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego:

Jednostka samorządu

Długość odcinka na terenie miasta/powiatu [km] Miasto Ełk 5,2 Powiat ełcki 52,0 Powiat olecki 30,8 Powiat augustowski 28,0 Razem 116

Długość odcinków szlaku z podziałem na rodzaje nawierzchni Rodzaj nawierzchni

Długość odcinka [km] % Asfalt 19 21 Bruk

13,8 15,3 Droga gruntowa utwardzana

20,2 22,4 Droga gruntowa nieutwardzona 32,7 36,2 Inna - płyty betonowe, (chodnik)

4,6 5,1 Razem 90,3 100

Szlak nr 4, pieszy. Znaki żółte: Czerwony Dwór